

SV

SV

SV

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 21.9.2009
KOM(2009) 489 slutlig

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET

om tillämpningen av bestämmelserna om stämpling av tredjelandsmedborgares resehandlingar i artiklarna 10 och 11 i förordning (EG) nr 562/2006 om en gemenskapskodex om gränspassage för personer (kodex om Schengengränserna)

1. INLEDNING

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 562/2006 av den 15 mars 2006 om en gemenskapskodex om gränspassage för personer (kodex om Schengengränserna)¹ trädde i kraft den 13 oktober 2006. Genom kodexen bekräftades det krav på systematisk stämpling av tredjelandsmedborgares resehandlingar som infördes genom rådets förordning (EG) nr 2133/2004². Kodexen innehåller även en förteckning över handlingar som ska förses med inrese- eller utresestämpel, samt handlingar som ska vara undantagna från stämpningskravet. Vidare har de behöriga nationella myndigheterna rätt att anta att en tredjelandsmedborgare vars resehandling saknar inresestämpel inte uppfyller villkoren för vistelsens varaktighet i den berörda medlemsstaten. Tredjelandsmedborgaren har i sin tur möjlighet att vederlägga detta antagande. Om antagandet inte vederläggs kan tredjelandsmedborgaren avvisas från den berörda medlemsstatens territorium.

Den 6 november 2006 antog kommissionen en rekommendation om införande av en gemensam praktisk handbok för gränsbevakningstjänstemän³, med särskilda riktlinjer för stämpling av resehandlingar (del II, avsnitt I, punkt 4). Dessa riktlinjer rör i första hand undantag från kravet på stämpling, situationer där det inte finns något ytterligare utrymme tillgängligt för stämpling i resehandlingen, stämpling i resehandlingar för tredjelandsmedborgare som är skyldiga att inneha visering m.m.

Enligt artikel 10.6 i kodexen om Schengengränserna ska kommissionen *senast i slutet av 2008 rapportera till Europaparlamentet och rådet om hur bestämmelserna om stämpling av resehandlingar fungerar.*

Därför översände kommissionen i augusti 2008 en enkät till medlemsstaterna, för att på så sätt få upplysningar om tillämpningen av bestämmelserna om stämpling av tredjelandsmedborgares resehandlingar. Det krävdes flera påminnelser för att få in de begärda uppgifterna. Denna rapport har utarbetats på grundval av svaren från 25 av Schengenmedlemsstaterna. Två medlemsstater (Malta och Portugal) har inte svarat.⁴

2. DE VIKTIGASTE INSLAGEN I STÄMPLINGSSYSTEMET

För det första ska medlemsstaterna uppfylla skyldigheten att systematiskt förse resehandlingar med stämpel vid tredjelandsmedborgares in- och utresa, förutsatt att det är fråga om en kortare vistelse som inte överstiger tre månader under en sexmånadersperiod inom Schengenområdet.

Det bör påpekas att gränskontrolltjänstemän är skyldiga att fortsätta stämpla tredjelandsmedborgares resehandlingar vid såväl inresa som utresa även om förenklade in- och utresekontroller har införts i enlighet med artikel 8 i kodexen om Schengengränserna.

¹ EUT L 105, 13.4.2006, s. 1.

² Rådets förordning (EG) nr 2133/2004 av den 13 december 2004 om skyldighet för medlemsstaternas behöriga myndigheter att systematiskt förse tredjelandsmedborgares resehandlingar med stämpel då medlemsstaternas yttre gränser passeras, EUT L 369, 16.12.2004, s. 5.

³ Kommissionens rekommendation av den 6 november 2006 om inrättande av en gemensam ”Praktisk handledning för gränsbevakningspersonal” (Schengenhandbok) som medlemsstaternas behöriga myndigheter ska använda när de utför personkontroller vid gränserna, K(2006) 5186 slutlig.

⁴ Med hänsyn till att Schweiz började tillämpa Schengenregelverket först den 12 december 2008 har Schweiz inte uppmanats att översända några uppgifter om erfarenheterna av stämpling.

I artikel 10.3 i kodexen om Schengengränserna anges vissa undantag från den systematiska stämplingen, till exempel resehandlingar för statschefer eller dignitärer vilkas ankomst har meddelats i förväg via diplomatiska kanaler.

Resehandlingar som tillhör medborgare i EU, Norge, Island, Liechtenstein eller Schweiz ska inte förses med inrese- eller utresestämpel. Enligt artikel 6 i förordning (EG) nr 1931/2006⁵ ska inte heller tillstånd för lokal gränstrafik stämplas. Resehandlingar som tillhör unionsmedborgares familjemedlemmar som inte är medborgare i en medlemsstat är också undantagna från kravet stämpling vid in- och utresa, förutsatt att de berörda personerna kan uppvisa ett uppehållskort som utfärdats av en medlemsstat i enlighet med artikel 10 i direktiv 2004/38/EG⁶.

De praktiska formerna för stämplingen regleras i bilaga IV till kodexen om Schengengränserna ("Stämplingsföreskrifter"), som innehåller bland annat gemensamma regler om stämpling av resehandlingar tillhörande tredjelandsmedborgare som är skyldiga att inneha visering, och som föreskriver en skyldighet för medlemsstaterna att utse nationella kontaktpunkter med ansvar för utbyte av information om säkerhetskoderna i de inrese- och utresestämplar som används vid gränsövergångsställena.

Enligt artikel 10.3 sista stycket i kodexen om Schengengränserna finns det möjlighet att på begäran av en tredjelandsmedborgare göra undantag från stämplingskravet, om stämpeln riskerar att orsaka honom eller henne betydande problem (av exempelvis politisk natur). I sådana fall ska in- eller utresan registreras på ett separat blad och överlämnas till tredjelandsmedborgaren.

Enligt artikel 11 i kodexen om Schengengränserna finns det möjlighet att anta att en tredjelandsmedborgare som påträffas på en medlemsstats territorium eller reser ut från Schengenområdet utan att ha en inresestämpel inte uppfyller villkoren för rätt till vistelse. Tredjelandsmedborgaren kan emellertid vederlägga antagandet genom att på något trovärdigt sätt, t.ex. genom färdbiljetter eller handlingar som styrker att han eller hon vistats utanför medlemsstaternas territorium, visar att han eller hon har uppfyllt de villkor som gäller för varaktigheten av en kortare vistelse i Schengenområdet. I sådana fall ska den behöriga nationella myndigheten, i enlighet med nationell lag och praxis, ange datum och plats för tredjelandsmedborgarens passage av den yttre gränsen till en av Schengenmedlemsstaterna i dennes resehandling.

Vidare kan ett formulär som utformats i enlighet med bilaga VIII till kodexen om Schengengränserna tillhandahållas tredjelandsmedborgaren. Formuläret tillhandahålls endast under förutsättning att tredjelandsmedborgaren kan visa att han eller hon har följt villkoren för varaktigheten av den tillåtna kortare vistelsen trots att resehandlingen saknar inresestämpel.

Om personen inte lyckas vederlägga antagandet om olaglig vistelse, kan den berörda medlemsstatens behöriga myndigheter avvisa vederbörande från medlemsstatens territorium.

⁵ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1931/2006 av den 20 december 2006 om lokal gränstrafik vid medlemsstaternas yttre landgränser och om ändring av bestämmelserna i Schengenkonventionen, EUT L 405, 30.12.2006, s. 1.

⁶ Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/38/EG av den 29 april 2004 om unionsmedborgares och deras familjemedlemmars rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier, EUT L 158, 30.4.2004, s. 77.

Medlemsstaterna är skyldiga att underrätta varandra, kommissionen och rådets generalsekretariat om sin nationella praxis när det gäller antagandet om olaglig vistelse och möjligheterna att vederlägga ett sådant antagande.

3. ALLMÄN INFORMATION OM TILLÄMPNINGEN AV BESTÄMMELSERNA OM STÄMPLING AV TREDJELANDSMEDBORGARES RESEHANDLINGAR OCH OM DE PROBLEM SOM PÅTRÄFFATS

I sina svar anger medlemsstaterna att de utan undantag utför en korrekt och systematisk stämpling av tredjelandsmedborgares resehandlingar vid in- och utresa. Enligt medlemsstaterna har inga särskilda problem uppstått i samband med detta. Några specifika problem rörande långa väntetider vid de yttre gränserna eller stämpling vid förenklade gränskontroller i enlighet med artikel 8 i gränskodexen har således inte rapporterats.

De problem som medlemsstaterna stött på är av följande natur:

- *Saknade inresestämplar från andra medlemsstater*

Kommissionen betonar att endast en systematisk stämpling gör det möjligt att med säkerhet fastställa tidpunkt och plats för passagen av den yttre gränsen. En systematisk stämpling är därför nödvändig för kontrollen av att de villkor som gäller för varaktigheten av en kortare vistelse i Schengenområdet är uppfyllda (se även punkt 5 nedan).

- *Avläsningssvårigheter på grund av att stämplarna har påförts på felaktigt sätt (exempelvis över viseringsmärket, så att det maskinläsbara fältet i viseringen täcks och därför inte kan kontrolleras med hjälp av optisk avläsningsapparat), över tidigare påförda stämplarna eller endast delvis (en del av stämpeln saknas), samt avläsningssvårigheter förknippade med att stämplarna påförts godtyckligt och utan hänsyn till kronologisk ordningsföljd eller på ett otydligt och slarvigt sätt (exempelvis så att den sträcker sig över passets kant eller har partier som är oläsliga på grund av en otillräcklig mängd bläck)*

För att skapa förutsättningar för ett enkelt och korrekt fastställande av hur länge en tredjelandsmedborgare har vistats inom Schengenterritoriet, erinrar kommissionen om den rekommenderade praxis för påförande av stämplarna som anges i punkt 4.6 i den praktiska handledningen för gränsbevakningspersonal (Schengenhandboken). Av dessa rekommendationer framgår bland annat att

- stämplarna om möjligt bör påföras i kronologisk ordning för att göra det lättare att hitta det datum då personen i fråga senast passerade gränsen,
- utresestämpeln bör placeras intill inresestämpeln,
- stämpeln bör påföras horisontellt så att den blir lättläslig, och att
- ingen stämpel bör placeras ovanpå redan existerande stämplarna, inklusive dem som andra länder har påfört.

Vidare är det viktigt att påpeka att det i bilaga IV punkt 3 till kodexen om Schengengränserna finns bestämmelser om stämpling av resehandlingar som innehåller viseringar. Således ska [...] *stämpeln om möjligt sättas så att den täcker viseringens kant utan att uppgifterna på viseringen eller de synliga säkerhetsdetaljerna på viseringsmärket blir oläsliga. Om flera*

stämplarna måste påföras [...], skall detta göras på den sida som är motsatt den på vilken viseringen sitter. Om denna sida inte kan användas, skall stämpeln sättas på närmast följande sida. Den maskinläsbara zonen skall inte stämpas.

- *Brist på utrymme för att påföra stämpeln i resehandlingen – särskilt för lastbilsförare och personer som regelbundet passerar den yttre gränsen – samt avsaknaden av EU-bestämmelser om denna fråga*

När kommissionen lade fram Schengenhandboken var den medveten om att det kunde uppstå en situation där den handling som ger en tredjelandsmedborgare rätt att passera gränsen inte längre lämpar sig för påförande av en stämpel, eftersom det inte finns något utrymme kvar. I sådana fall rekommenderas tredjelandsmedborgaren att ansöka om ett nytt pass, så att nya stämplarna i framtiden kan påföras i det. Om det pass som saknar utrymme för påförande av stämplarna innehåller en giltig visering bör den berörda personen ansöka om en ny visering som anbringas i det nya passet.

Några medlemsstater ställde frågan huruvida artikel 10.3, som medger undantag från kravet på stämpling om påförandet av en in- eller utresestämpel riskerar att orsaka tredjelandsmedborgaren betydande problem, är tillämplig för det fall att en tredjelandsmedborgare inte har några tomma sidor för påförande av en stämpel i sin resehandling. Kommissionen anser att bestämmelsen inte är tillämplig i detta fall eftersom ett undantag enbart ska medges enbart på grund av de svårigheter (till exempel av politisk natur) som stämplingen kan orsaka personen i fråga. Inte desto mindre finns det enligt kommissionens rekommendationer i Schengenhandboken⁷ undantagsvis – och särskilt i fråga om personer som regelbundet passerar gränsen – möjlighet att använda ett separat blad med plats för ytterligare stämplarna. Bladet ska ges till tredjelandsmedborgaren och bör innehålla den information som anges i Schengenhandboken. Under alla omständigheter är en brist på tomma sidor i passet inte i sig en giltig och tillräcklig grund för att neka en person inresa.

Vissa medlemsstater anger att de använder sådana separata blad för att påföra inrese- eller utresestämplarna på begäran av tredjelandsmedborgare, särskilt lastbilsförare som regelbundet passerar den yttre gränsen. Det finns även anledning att vara uppmärksam på situationen för personer som regelbundet passerar gränsen utan att vara berättigade till ett tillstånd för lokal gränstrafik. Det är värt att understryka att Ungern och Slovenien stämplarna separata blad som bifogas kroatiska identitetskort. De två medlemsstaterna godtar detta på grundval av bilaterala avtal från 1997. Enligt de uppgifter som tillhandahållits av Slovenien är det (statistiskt sett) varje år inte fler än 0,5 % av lastbilsförarna som begär att stämplarna ska påföras separata blad. Det skäl som brukar framföras när tredjelandsmedborgare gör en sådan begäran är i första hand de höga kostnaderna för ett nytt pass. I vissa fall vill personen behålla en blank sida för en framtida visering eller ett framtida uppehållstillstånd.

Kommissionen är av uppfattningen att de ovan beskrivna fallen inte bör anses som ett undantag från kravet på stämpling, eftersom de inte faller inom tillämpningsområdet för artikel 10.3 sista stycket i kodexen om Schengen gränserna.

- *Avsaknad av ett mer enhetligt förfarande för stämpling av resehandlingar tillhörande tredjelandsmedborgare som reser tillsammans med barn*

⁷ Punkt 4.5 i Schengenhandboken.

Internationella civila luftfartsorganisationen har utfärdat en rad rekommendationer av icke bindande natur, inklusive om tillämpningen av principen ”en person – ett pass”. Denna princip har godkänts på gemenskapsnivå⁸. Om principen tillämpades av tredjeländer skulle följden bli att bestämmelserna om stämpling av den enskilda individens resehandlingar kunde tillämpas.

- *Är det nödvändigt att stämpla resehandlingar tillhörande tredjelandsmedborgare som är i besittning av ett giltigt uppehållstillstånd som utfärdats av en Schengenmedlemsstat?*

Kommissionen anser att resehandlingar tillhörande tredjelandsmedborgare som är i besittning av ett giltigt uppehållstillstånd som utfärdats av en Schengenmedlemsstat inte bör stämplas. Syftet med att stämpla ett pass är att kunna fastställa om en tredjelandsmedborgare respekterat varaktigheten för en kortare vistelse i Schengenområdet. Denna logik kan inte tillämpas på tredjelandsmedborgare som har ett giltigt uppehållstillstånd, eftersom den tillåtna vistelseperioden i den Schengenmedlemsstat som utfärdat uppehållstillståndet är beroende av tillståndets giltighet. Stämpling av passet vid utresa och förnyad inresa kan inte påverka varaktigheten av den vistelse som tillåts enligt ett uppehållstillstånd som utfärdats av en Schengenmedlemsstat. Om en person med uppehållstillstånd passerar de yttre gränserna eller reser till andra Schengenmedlemsstater ska kontrollen av huruvida personen respekterat vistelsens längd vara avhängig av att de berörda personerna anmäler sin närvaro i en annan Schengenmedlemsstat i enlighet med artikel 22 i Schengenkonventionen⁹. Det kan i ett sådant system vara svårare att beräkna vistelsens längd än att kontrollera stämplarna, men detta är en nödvändig konsekvens av inrättandet av ett område utan kontroller vid de inre gränserna. Det bör understrykas att kommissionen hittills inte har fått några rapporter om att tredjelandsmedborgare med uppehållstillstånd som utfärdats av en Schengenmedlemsstat skulle missbruka sin rätt att resa för att kunna vistas i en medlemsstat i mer än tre månader.

4. INFORMATION OM TREDJELANDSMEDBORGARE SOM ÄR BEFRIADE FRÅN KRAVET PÅ STÄMPLING (ARTIKEL 10.3) OCH ANDRA EXEMPEL PÅ UNDANTAG FRÅN DETTA KRAV

De flesta av medlemsstaterna samlar inte in statistiska uppgifter om antalet ansökningar från tredjelandsmedborgare om befrielse från kravet på stämpling. Faktum är att sådana ansökningar oftast inte registreras över huvud taget. Vissa medlemsstater rapporterar endast ett fåtal ansökningar från tredjelandsmedborgare, vilka behandlas individuellt.

Vidare har frågor väckts om stämpling av resehandlingar och beräkningen av vistelseperioder för tredjelandsmedborgare som är familjemedlemmar till unionsmedborgare och som reser med ett uppehållskort i enlighet med artikel 10 i direktiv 2004/38/EG.

Kommissionen erinrar om att tredjelandsmedborgare som är familjemedlemmar till unionsmedborgare är undantagna från kravet på stämpling vid in- och utresa när de reser med ett uppehållskort som utfärdats av en medlemsstat i enlighet med artikel 10 i direktiv 2004/38/EG och följer med unionsmedborgare som utövar sin rätt att fritt röra sig och uppehålla sig. Däremot är sådana tredjelandsmedborgare inte befriade från kravet på

⁸ Rådets förordning (EG) nr 2252/2004 av den 13 december 2004 om standarder för säkerhetsdetaljer och biometriska kännetecken i pass och resehandlingar som utfärdas av medlemsstaterna, EUT L 385, 29.12.2004, s. 1. Alla medlemsstater utom Österrike och Nederländerna tillämpar denna princip.

⁹ EGT L 239, 22.9.2000, s. 19.

stämpling om de reser ensamma eller om de, ifall att de följer med en unionsmedborgare, inte kan uppvisa det ovannämnda uppehållskortet (exempelvis om personen i fråga lever tillsammans med en unionsmedborgare utanför EU och inte har något uppehållskort).

Det är omöjligt att undvika situationer där en tredjelandsmedborgare som är familjemedlem till en unionsmedborgare kombinerar resor där han eller hon följer med eller ansluter sig till en unionsmedborgare som utnyttjar sin rätt att röra sig fritt, och resor där vederbörande reser ensam. Kommissionen anser att denna situation kan vara förvirrande, men inte orsakar några problem i egentlig mening. När tredjelandsmedborgaren reser ensam kan denne inte stanna längre än den maximala vistelseperioden, det vill säga tre månader, inom Schengenområdet. Om en tredjelandsmedborgare följer med en unionsmedborgare är längden på den tillåtna vistelsen inte begränsad till tre månader per sexmånadersperiod.

Slutligen föreslår några medlemsstater att personal på internationella passagerar- och godståg förs upp på förteckningen över personer vars resehandlingar inte ska stämpas. Kommissionen ställer sig positiv till detta förslag och kommer att arbeta för att tågpersonal undantas från kravet på stämpling i samband med att de utövar sin yrkesverksamhet, som kan jämföras med det arbete som utförs av piloter och sjömän, eftersom tågtrafiken följer en fastställd tidtabell.

5. INFORMATION OM TREDJELANDSMEDBORGARE SOM UPPEHÅLLER SIG INOM EN MEDLEMSSTATS TERRITORIUM ELLER LÄMNAR SCHENGENOMRÅDET UTAN ATT HA EN INRESESTÄMPEL I RESEHANDLINGEN, OCH OM HUR MÅNGA AV DESSA SOM KAN RESPEKTIVE INTE KAN VEDERLÄGGA ANTAGANDET OM OLAGLIG VISTELSE (ARTIKEL 11)

Ett betydande antal medlemsstater samlar inte in några statistiska uppgifter om antalet tredjelandsmedborgare som uppehåller sig inom medlemsstatens territorium eller lämnar territoriet utan att ha en inresestämpel, och särskilt inte om antalet personer som kan vederlägga respektive inte kan vederlägga antagandet om olaglig vistelse.

Vissa medlemsstater (Slovenien, Belgien, Ungern, Rumänien, Italien och Estland) har tillhandahållit detaljerad statistik, med tabeller som visar det exakta antalet tredjelandsmedborgare det är fråga om samt platserna och tidpunkterna för deras inresa till Schengenområdet. Andra medlemsstater har endast lämnat allmänna uppgifter om antalet tredjelandsmedborgare som påträffats utan inresestämpel i sina resehandlingar.

Enligt artikel 11.1 i kodexen om Schengengränserna finns en möjlighet för de behöriga nationella myndigheterna att anta att innehavaren av en resehandling som saknar inresestämpel inte uppfyller de villkor för vistelsens varaktighet som är tillämpliga i den berörda medlemsstaten. Det framgår emellertid inte av medlemsstaternas svar huruvida de alltid antar att en vistelse är olaglig när inresestämpel saknas i en tredjelandsmedborgares pass.

De flesta av medlemsstaterna anger att de, om resehandling saknar inresestämpel, använder sig av formuläret i bilaga VIII till kodexen om Schengengränserna vid godkännande av bevis på att villkoren för den tillåtna kortare vistelsens varaktighet är uppfyllda. Vissa medlemsstater (Tyskland, Frankrike, Slovenien och Danmark) anger att de inte använder något formulär, utan stämpas tredjelandsmedborgarens resehandlingar med en korrigerande stämpel av vilken det framgår när och var personen i fråga rest in till Schengenområdet. Vissa medlemsstater anger att de använder båda verktygen (formuläret och stämpeln).

Ungern uppger att man har utvecklat ett nationellt gränsregistreringssystem som registrerar alla tredjelandsmedborgare som reser in eller ut ur landet via dess yttre gränser. Informationen kan användas för att vederlägga antagandet om olaglig vistelse om personen i fråga reste in till Schengenområdet via Ungern. Bulgarien beskriver ett liknande automatiskt informationssystem för gränskontroll och Rumänien en liknande databas över in- och utresor.

Flertalet medlemsstater meddelar att de inte samlar in några statistiska uppgifter om eller har några databaser över antalet tredjelandsmedborgare som inte kunnat vederlägga antagandet om olaglig vistelse. Vissa medlemsstater uppger att det är omöjligt att göra åtskillnad mellan personer som avvisats på grund av att de inte kunnat vederlägga antagandet om olaglig vistelse eller av andra skäl. De flesta medlemsstater hänvisar uttryckligen till sina förfaranden för utvisning av olagliga invandrare. De medlemsstater som har lämnat konkret information om antalet tredjelandsmedborgare som återsänts (Estland, Lettland, Slovenien, Nederländerna och Litauen) uppgav i samtliga fall att personerna hade återsänts eller utvisats från Schengenområdet.

6. ANDRA UPPGIFTER RÖRANDE TILLÄMPNINGEN AV ARTIKLARNA 10 OCH 11

Grekland har informerat om det planerade införandet av ett system för automatiskt och dagligt byte av säkerhetskodnumret på inrese- och utresestämplarna genom en elektronisk applikation som kommer att utvecklas för ändamålet.

Nyligen väckte Polen en fråga i rådets arbetsgrupp för gränsfrågor om hur resehandlingar ska stämplas när två eller fler Schengenviseringar av typ C tillhörande en förälder och ett barn påförs i föräldrarnas pass. Baserat på de uppgifter som finns tillgängliga från medlemsstaterna kan man notera att medlemsstaternas praxis skiftar, till exempel genom att antalet personer eller barnets namn anges bredvid stämpeln. Kodexen om Schengengränserna innehåller ingen särskild bestämmelse om vilket förfarande som ska tillämpas i detta fall. Kommissionen anser att varje viseringsmärke i passet i princip bör stämplas systematiskt vid inresa och utresa i enlighet med artikel 10 i och bilaga IV punkt 3 till kodexen om Schengengränserna. Det kan vara svårt att avgöra vilken stämpel som hör till vilken persons inresa om båda personerna har viseringar som medger flera inresor och reser ofta. Medlemsstaterna har dock inte översänt några uppgifter om hur ofta sådana situationer uppkommer vid de yttre gränserna och vilka praktiska svårigheter som uppstår, och därför anser kommissionen att det vore olämpligt att överväga någon harmonisering av förfarandena för stämpling av resehandlingar i de ovan beskrivna fallen.

Kommissionen vill ta upp frågan om stämpling av resehandlingar vid ett tillfälligt återinförande av gränskontroll vid de inre gränserna enligt artikel 23 ff. i kodexen om Schengengränserna. Enligt artikel 28 ska de tillämpliga bestämmelserna i avdelning II gälla i tillämpliga delar när gränskontroller vid de inre gränserna återinförs. Vissa relevanta bestämmelser om kontroll vid de yttre gränserna, till exempel in- och utresekontroll av personer eller avvisning, kommer således att vara tillämpliga. Vid de gemensamma gränserna mellan Schengenmedlemsstaterna bör stämpling emellertid inte förekomma, eftersom de berörda personerna fortfarande befinner sig i Schengenområdet. Det förhållandet att kontroller vid de inre gränserna tillfälligt återinförs kan inte påverka varaktigheten av en tredjelandsmedborgares tillåtna vistelse inom Schengenområdet. Stämpling i sådana situationer skulle vara missvisande, eftersom en andra stämpel skulle påföras utan att någon utresa ägt rum. Kommissionen anser därför att artikel 10 inte är tillämplig vid ett tillfälligt återinförande av gränskontroll vid de inre gränserna.

7. SLUTSATSER

På grundval av den information som tillhandahållits drar kommissionen följande slutsatser:

- (1) Enligt gällande gemenskapslagstiftning ska tredjelandsmedborgares resehandlingar systematiskt förses med stämpel vid in- och utresa. Kodexen om Schengengränserna innehåller en förteckning över handlingar i vilka inrese- eller utresestämpel ska påföras och handlingar som ska vara undantagna från kravet på stämpling. Vidare har det införts en möjlighet för de nationella myndigheterna att anta att en person inte uppfyller villkoren för vistelsens varaktighet i den berörda medlemsstaten om hans eller hennes resehandling saknar inresestämpel, liksom en möjlighet för den berörda tredjelandsmedborgaren att vederlägga detta antagande. Enligt artikel 10.6 i kodexen om Schengengränserna ska kommissionen senast i slutet av 2008 rapportera till Europaparlamentet och rådet om hur bestämmelserna om stämpling av resehandlingar fungerar. Kommissionen beklagar att den inte varit i stånd att respektera denna tidsfrist. Förseningen beror på att flera medlemsstater översänt sina uppgifter alltför sent.
- (2) Kommissionen understryker, i likhet med ett betydande antal medlemsstater, behovet av att noggrant följa de bestämmelser om systematisk, kronologisk och korrekt stämpling som fastställs i kodexen om Schengengränserna och i Schengenhandboken. Respekt för dessa bestämmelser främjar ett korrekt utförande av gränskontroller och bidrar till minskade väntetider vid EU:s yttre gränser.
- (3) Kommissionen erinrar om att de gemensamma bestämmelserna om stämpling av tredjelandsmedborgares resehandlingar som är försedda med viseringsmärke återfinns i bilaga IV punkt 3 i kodexen om Schengengränserna.
- (4) Kommissionen understryker att resehandlingar tillhörande tredjelandsmedborgare som är i besittning av ett giltigt uppehållstillstånd i en Schengenmedlemsstat är undantagna från kravet på stämpling vid in- och utresa.
- (5) Kommissionen anser att artikel 10 i kodexen om Schengengränserna inte är tillämplig vid ett tillfälligt återinförande av gränskontroll vid de inre gränserna enligt artikel 23 ff. i kodexen om Schengengränserna.
- (6) Kommissionen är införstådd med de svårigheter som tredjelandsmedborgare möter som ofta reser över gränsen, såsom lastbilsförare och andra personer som regelbundet passerar gränsen. Problem som grundar sig i att det saknas tomma sidor för stämpling i passet kan dock lösas endast genom införande av ett automatiserat system för registrering av in- och utresa, som skulle göra stämplingen överflödig. Kommissionen ser inget behov av att undanta lastbilsförare från kravet på stämpling, särskilt med hänsyn till farhågor som medlemsstaterna gett uttryck för när det gäller risken för olaglig invandring och utnyttjande av olaglig arbetskraft.
- (7) Kommissionen anser att det inte finns något behov av att överväga några ytterligare undantag från kravet på stämpling, utöver tågpersonal i samband med att de utför yrkesrelaterad verksamhet som kan jämföras med de arbetsuppgifter som utförs av piloter och sjömän, eftersom tågtrafiken följer en fastställt tidtabell. Kommissionen kommer att arbeta för att införa ett undantag från kravet på stämpling för denna kategori av personer.

- (8) Enligt de svar som inkommit är det ett stort antal av medlemsstaterna som inte samlar in några statistiska uppgifter om antalet tredjelandsmedborgare som uppehåller sig inom deras territorium eller lämnar territoriet utan att ha en inresestämpel, och om antalet personer som kan vederlägga respektive inte kan vederlägga antagandet om olaglig vistelse. Kommissionen uppmanar medlemsstaterna att samla in denna information och att göra uppgifterna tillgängliga för att skapa bättre förutsättningar att analysera hur bestämmelserna om stämpling fungerar.
- (9) Slutligen har ett antal medlemsstater underlåtit att uppfylla sin skyldighet enligt artikel 11.2 sista stycket att informera varandra samt kommissionen och rådets generalsekretariat om sin nationella praxis beträffande antagandet om olaglig vistelse och vederläggandet av detta antagande enligt artikel 11. Kommissionen uppmanar dessa medlemsstater att göra detta senast en månad efter det att rapporten har antagits.